

[Margrete Auken]

Den tale, som hr. Sønderby her holdt, er ikke just beroligende hverken for vores fremtid i EF, hvis det skulle gå så galt, som regeringen ønsker, eller for den sags skyld for Tøndermarsken. Derfor er vi nødt til at gøre et eller andet ved dette her, kære minister. Det ser galt ud; vi kan selv høre, at det endda ser rigtig galt ud, når man får den beskrivelse, som hr. Sønderby, som er så lokalkendt, kommer med her.

Nu skal vi lige gøre os klart, hvor meget det drejer sig om. Da vi behandlede saltvandssøen, fik vi det nærmest beskrevet, som om vi var ved at drukne hele Sønderjylland. Da vi gennemgik sagerne, viste det sig, at det var noget pjat, og da var vi også nødt til at gennemgå kotehøjder, reservoirkapaciteter, og hvad ved jeg, for at bøje ud i neon for dem, at vi selvfølgelig kunne gennemføre det.

Nu står vi med en sag, der næsten er mægtig til, og hvor det igen bliver beskrevet, som om vi ville til at frede hele Sønderjylland.

Af inddiget marskland i Vadehavet er der 22.000 ha – det er kulturland alt sammen, det har de konservative ret i, og det er vi klar over – og af disse 22.000 ha udgør Tøndermarsken 12.000 ha.

Det forslag, der foreligger her, og som altså på disse punkter er identisk med Danmarks Naturfredningsforenings, drejer sig om 2.500 ha – det er ikke så meget, hr. Sønderby – og af disse 2.500 ha er kun de 1.700 ha privatejede, så vi kunne måske klare det ad mere rabiate veje, hvis det endelig er, men lad os nu blive ved dette forslag i første omgang. Der blev sagt, at det er 1/3 af Højer, og det er rigtigt, men vi skal ikke glemme, at Højer fik en ganske betragtelig øgning med det fremskudte dige, som jo også i høj grad var betalt af staten. Derudover er der ikke tale om, at de lokale beboere forbydes adgang dertil, eller at deres kvæg fordrives; tværtimod, vi opretholder status quo, og mig bekendt er de ikke ved at dø af sult. I øvrigt ser hele vores marginaljordsdebat jo helt anderledes ud, og det ved ministeren naturligvis også godt. Han håber, at vi som sædvanlig ikke vil lade ham i stikken, og det vil vi heller ikke; han skal få vores opbakning til at gå rigtigt ind i denne sag.

Nu går det endda rigtig stærkt dernede. Vi har ikke lov til at slappe af, og det ved ministeren også. Jeg kunne godt høre nødråbet igennem det, han sagde om, at hans egen

arbejdsgruppe var blevet slapp; den kunne ikke magte mere, det havde været for barskt at klare Margrethekogen, og nu måtte han altså have hjælp. Det ville være meget forkasteligt, om vi her i folketinget sagde: det kommer ikke os ved, vi overlader det til de sædvanlige organer. Denne sag er for stor og for vanskelig til, at vi kan gøre det. Vi så gerne, at så meget som muligt kunne varetages, uden at vi skulle blande os i det, men nogle ting må der gøres.

Der har hidtil været sagt dernedefra – for det er jo egentlig mærkeligt, at der næsten ingenting er fredet i det område, på trods af at det er så vigtigt – at der ikke skete noget på grund af ejerforhold, og at man ikke måtte foretage sig noget på grund af manglende digesikring, og hvad ved jeg – det har amtet sagt. Jeg tror, det er Højer kommune, der har skrevet til os nu, at det er et dynamisk område, og jeg skal love for, at der er dynamik dernede nu. Så vidt jeg ved, er de i gang med at grave videre, dræne og gøre ved.

Vi må altså ind i det, og jeg er glad for ministerens tale, men lidt bekymret over, om han nu er klar over, hvor stærk hans opbakning er til at gøre disse ting. § 11-ordningen skal udformes sådan, at vi stopper op helt tilbage ved det, der skete 1. januar 1986; det tror jeg der er opbakning til. De fredningsretningslinjer, som ministeren nu beder fredningsstyrelsen gøre noget ved – dem har ministeren også opbakning til, kan jeg sige til hans glæde – vil ligge meget tæt på det, som Danmarks Naturfredningsforening og socialdemokratiet foreslår. Jeg tror, at vi står sammen om ministeren i denne sag, så han kan komme tilbage med de rigtige direktiver. Vi er lidt bekymret for, om vi kan nå det med § 11-fredningen – jeg kunne høre på ministeren, at han ikke var helt på stikkerne med den endnu – så det vil vi se på. Men derudover er der klare retningslinjer og god opbakning – ikke til det, ministeren her har sagt, men til hans gode grønne intentioner.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Jeg ville have været mere betænkelig, hvis jeg var blevet rost af fru Margrete Auken heroppe. Det er sket nogle gange, at jeg er gået ned fra talerstolen med en kold fornemmelse og har tænkt: nu har du sagt noget